

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/31679>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-05 and may be subject to change.

HOME

LAATSTE AFLEVERING

COLUMN

AGENDA

VACATURES

WEBLOG

ARTIKELN/ARCHIEF

KRONIEKEN

RECHTSPRAAK

WETGEVING

NIEUWS

ACTUELE DOCUMENTEN

PDF ARCHIEF

ZOEKEN IN WEBSITE

www.asser.nl

INFO

ZOEKEN

ABONNEREN

ADVERTEREN

CONTACT

VOOR AUTEURS

OVER NJB

Artikelen

Heilige huizen

Afl. 2005/42

In een heilig huisje zit iemand of iets waar je niet mag aankomen of waarop je geen of nauwelijks kritiek mag leveren. In het publiekrecht was dat lang de monarchie, tegenwoordig zijn dat voor velen de grondrechten, met als top-grondrecht het gelijkheidsbeginsel.

Waarom of waardoor wordt een huis heilig? Men zou verwachten dat dat komt doordat aan de inhoud ervan (morele of sacrale) waarde wordt gehecht, zoiets als de 'normen en waarden' van het huidige politieke huis en de onschendbaarheid van de (absolute) monarch.

Bij nadere beschouwing berusten heilige huizen en hun inhoud vooral op macht of de drang daartoe. Huizen zijn niet uit zichzelf heilig, zij spreken en schrijven niet. Huizen zijn of worden dat, omdat en doordat er lieden zijn die verklaren dat dat zo is. En als dat eenmaal verklaard is, en anderen stellen dat ter discussie, dan dreigen de heiligverklarenders met sancties: verbanning, de Index, de brandstapel, doodswijgen. Zij passen deze sancties ook toe. Koningen (droit divin), pausen (onfeilbaarheid), parlementen (contempt of Parliament), presidenten (de wil van het volk), allen hebben heilige huizen gebouwd en overeind gehouden. Critici ervan hebben zij te vuur en te zwaard bestreden. Met een beroep op het heilig huis van 'de vrijheid' zijn en worden er oorlogen gevoerd, steunend op 'de democratie', 'de wil van het volk' of 'de partij' zijn duizenden gequillotineerd en gedeporteerd, onder inroeping van de gelijkheid zijn en worden privésferen vernietigd.

Heilige huizen, groot of klein, oud of jong zijn woonplaatsen van en voor absolutisme en totalitarisme. Als democratie, grondrechten, de rechtsstaat heilige huizen zijn of daartoe worden verklaard, weet je dat het goed mis is of waarschijnlijk zal gaan.

Maar ook: degene die meent altijd te kunnen mogen zeggen en schrijven wat hij wil, bouwt óók een heilig huis. Er is in het ondermaanse maar één heilig huis: weg met de heilige huizen.

Tijn Kortmann is hoogleraar staatsrecht RU Nijmegen en medewerker van dit blad

Auteur	[Kortmann, C.A.J.M.]
Vindplaats	[2005/2208]
Titel	[Heilige huizen (themanummer Heilige huisjes)]
Artikel	[art160542.html]
Trefwoord	[Afscheid] [NJB-redacteur M. Barendrecht] [Grondrecht] [Recht] [algemeen] [Rechtsbeginselen]
Rechtsgebied	[Staatsrecht] [Recht algemeen]